

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 5 MAIG DE 2023 | Número 207

PÀG. 3 | JORDI LLISTERRI

Tres coses que ens ha ensenyat
Obama a Montserrat

PÀG. 9 | GORETTI POMÉ I MERCÈ AMAT

'Art i creació', el diàleg epistolar
sobre el procés creatiu

PÀG. 12 | OBITUARI

Mor Josep Maria Gavín,
el col·leccionista d'ermites

PÀG. 14 | CONGREGACIÓ DELS DOLORS DE BADALONA

"Era adaptar-se o morir"

PÀG. 20 | ESSLÉSIA EVANGÈLICA

Nou cançoner digital
de música cristiana en català

**De negre a blanc: la restauració
del Crist de Lepant | PÀG. 6**

PÒRTIC

De negre a blanc. Així ha quedat el Crist de Lepant després de la seva restauració. Un canvi arriscat, però “de justícia”, reconeixen des de la Catedral de Barcelona. S’ha recuperat la policromia original de la talla. Una opció, en definitiva, per continuar cuidant i venerant el patrimoni cultural eclesial.

SUMARI

3 Panoràmica

Tres coses que ens ha ensenyat Obama a Montserrat, per Jordi Llisterrí
Quan la fusta de l’arbre es transforma en suport de la icona, per Maria Rosa Ocaña

6 Actualitat

De negre a blanc: la restauració del Crist de Lepant
‘Art i Creació’, el diàleg epistolar entre Goretti Pomé i Mercè Amat sobre el procés creatiu
Mor Josep Maria Gavín, el col·leccionista d’ermites
Tres segles de la Congregació dels Dolors de Badalona: “Era adaptar-se o morir”
Per què es prega per la pluja?
L’Església evangèlica promou un cançoner digital de música cristiana en català

26 Recull de premsa

27 La setmana a les xarxes

Foto: Abadía de Montserrat

Tres coses que ens ha ensenyat Obama a Montserrat

JORDI LLISTERRI
A LAETO ANIMO

Ja em perdonaran que comenci pel que pot semblar més secundari. La reverència de **Barak Obama** a l'abat **Manuel Gasch**. Per mi és el més rellevant de la visita de l'expresident americà a Montserrat.

Obama continua sent una de les personalitats mundials més influents. Buscant fotos i vídeos de la visita al Twitter, m'apareixia més d'una menció a Obama per segon. Tenia alguna necessitat aquest líder mundial d'inclinarse davant d'un pobre abat? I fixeu-vos en la foto. No és una reverència desmenjada. És gairebé marcial.

Per què aquesta reverència? Això segurament ens ho contestaria millor **Jordi Graupera** o algun sociòleg de la religió deixeble de **Joan Estruch** que pugui analitzar la religiositat nord-americana. Però en cap cas és una reverència de sotmetiment. És una reverència de consideració a tot el que representa un abat o un líder d'una comunitat religiosa. No és que el representant religiós estigui un nivell per sobre del representant polític (com passava en la cristiandat), és que està en un nivell diferent. No és la persona, és el que representa. I representa un fet espiritual que és sagrat per a milions de persones. I que en molts casos marca profun-

dament la seva vida. No és temporal com la política. Per això és una inclinació de respecte i reconeixement, no de submissió. Si els sembla pertinent, en prenguin nota els nostres representants institucionals.

EN CAP CAS ÉS UNA REVERÈNCIA DE SOTMETIMENT. ÉS UNA REVERÈNCIA DE CONSIDERACIÓ A TOT EL QUE REPRESENTA UN ABAT

La segona cosa que ens ha ensenyat la visita d'Obama. La saviesa comunicativa de Montserrat. La visita ja era notícia per ella mateixa. No calia fer res per despertar l'interès de tots els mitjans de comunicació. Però és pot explicar de moltes maneres diferents. I algunes molt folk-lòriques. I aquí s'ha notat que fa dècades que l'Abadia ha apostat per un servei professional de comunicació.

Més enllà dels mèrits personals (que els té) **del cap de comunicació**, el periodista **Òscar Bar-**

dají, aquí hi ha el mèrit de la comunitat benedictina. D'haver cregut que la comunicació és part essencial de qualsevol institució. Sovint aquesta reflexió només l'han fet les entitats religioses que han de promocionar algun servei i l'han enfocada més cap al màrqueting per augmentar visites, usuaris o donatius. I Montserrat també s'ha de promocionar turísticament. Però la comunicació és un altre camp que consisteix en construir un discurs i relat sobre el que passa al voltant de la institució.

Comunicar malament té un efecte negatiu. Però no comunicar no té un efecte zero. El que no expliquis tu mateix, ho explicaran els altres per tu. I aquí es tractava d'anar més enllà de si la imatge és negra com Obama o si el Sant Grial va estar a Montserrat. D'explicar que Obama ha visitat un santuari. I que, aprofitant la presència d' **Steven Spielberg**, si cal fer una pel·lícula no seria sobre **Heinrich Himmler**, sinó sobre el pare **Bonaventura Ubach**, el principal aventurer català del segle XX. Per aconseguir això, cal tenir un equip amb capacitat per atendre als periodistes, haver dedicat hores a pensar-hi,

haver-se equivocat abans, i saber explicar-se quan pel motiu que sigui es posa el focus sobre Montserrat.

I la tercera cosa que ens ha ensenyat la visita d'Obama. En aquesta Catalunya descristianitzada quins són els referents culturals internacionals, especialment a l'altre cantó de l'Atlàntic sempre fascinat per la història mil·lenària? Doncs la Sagrada Família i Montserrat. Dues institucions privades, sorgides de la societat civil i de l'experiència espiritual dels catalans. Crec que no cal explicar-se més sobre el que això representa i la consideració que aquest fet hauria de tenir en el nostre país i que massa sovint no té.

Perquè abans i després d'Obama, sempre ens quedarà Montserrat.

Engega't i posa't en marxa

kumi

Religió

per projectes

BAULA

Secundària

També disponible a:

- ▶ Infantil
- ▶ Primària

També
en
digital

BAULA

Material aprovat
per la Conferència Episcopal Espanyola

De negre a blanc: la restauració del Crist de Lepant

“No podíem ocultar aquesta policromia original tan bonica del Sant Crist de Lepant i per això sabem que quan els devots vegin la imatge començaran a enamorar-se de la peça de nou”. Aquesta afirmació feta pel conservador i arxiver de la catedral de Barcelona, **Robert Baró**, és la clau de volta de la restauració del Sant Crist de Lepant que ha transformat la imatge de negre a blanc. Un canvi que pot sobtar, però que era necessari, ja que “la capa negra era brutícia i sutge”, i hagués estat “un pecat” embrutir-la de nou, ha reconegut el degà de la catedral, **Santiago Bueno**, en roda de premsa davant dels mitjans.

Una restauració “necessària”, encetada l’any 2020 amb els estudis diagnòstics previs, i que ha comportat un canvi radical en la talla “per apropar-se més al seu origen” i mostrar alhora “una devoció constant i més viva” en fer més evident la mort i Passió de Crist en el rostre.

I és que el Sant Crist de Lepant ha patit al llarg dels segles moltes vicissituds. Una imatge molt venerada sempre, treta en processó, i que s’ha anat arreglant periòdicament, fins i tot repintant-la a càrrec d’artistes en funció de les modes

de l'època. "No se suportava gaire bé tenir una imatge en mal estat segles enrere", ha reconegut **Ana Ordóñez**, restauradora de la catedral de Barcelona. L'any 2020 la catedral s'adreça al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya per encetar la restauració. La diagnosi ja va mostrar les dues grans intervencions que el sant Crist de Lepant havia patit al llarg del temps, així com les diferents capes de policromia afegida amb els anys, fins a unes cinc diferents. És quan s'inicia la restauració i es van eliminant capes, fins a arribar a la del segle XIX, i mostrar la imatge com era originalment i està documentada, blanca i no negra.

**"LA DEVOCIÓ HAVIA TUNEJAT
EL SANT CRIST DE LEPANT
AL LLARG DEL TEMPS"**

Un canvi que podia representar una polèmica i una dificultat, però que el Capítol catedralici ha anat seguint de prop i votant "unànimement", ha explicat Bueno. No s'ha canviat el color, recorda, sinó que el que s'ha fet és recuperar la

imatge original. "Aquesta imatge no és negra des de fa molts anys, els gravats que es conserven de la talla ja mostren que era blanca deliberadament". Un cop les capes de sutge s'han anat retirant, la decisió era clara: "No es podia embetumar una policromia tan bonica".

I la restauració no ha acabat aquí. La diagnosi també ha revelat que la talla del sant Crist és més antiga del que es pensava. Les conclusions de l'estudi són que el Crist està format per una sola gran peça, de fusta de pollancre, i la creu que és de pi. Els braços estan ancorats, i el tronc és buit per dins per alleugerir la peça. Conté policromies nombroses i es veuen les intervencions al llarg del temps. La barba també va ser afegida a posteriori. "La devoció l'ha tunejat al llarg del temps", han explicat des de la catedral, en petits detalls que fan que no sigui igual a l'original. I quan es va fer? "Abans del segle XV segur", però caldrà una jornada d'estudi prevista per a més endavant per detallar-ne els detalls concrets.

Una imatge, la del sant Crist de Lepant, que representa Jesús a la creu en el moment de la

mort. Una imatge ben documentada des de finals del segle XVI i al voltant de la qual hi ha una tradició molt antiga i arrelada. La tradició situa la imatge a la batalla de Lepant, presidint la galera que obria camí a la resta durant la batalla.

Un sant Crist que fins al segle XX ha estat situat sempre darrere de l'altar major de la catedral de Barcelona, i que a principis del segle XX es trasllada a la capella del santíssim sagrament per ordre del bisbe Iurrita. En els darrers cinquanta anys no s'havia fet cap intervenció important, i en el moment d'iniciar la restauració "han vingut les sorpreses", han reconegut.

Una restauració física de la peça que també implica un patrimoni cultural immaterial, com el cos de portants del Sant Crist o la devoció popular del sermó de les set paraules. "Patrimoni que omple de sentit aquestes peces i que cal preservar".

La Rebotiga n.84. La Setmana per la Pau, amb Neus Forcano

Comentari de l'actualitat de la setmana amb els redactors i col·laboradors de Catalunya Religió. Parlem amb la **nova directora** de Justícia i Pau, la teòloga **Neus Forcano**. Repassem la tasca d'aquesta entitat en una nova etapa i parlem dels actes de la **Setmana per la Pau Arcadi Oliveres**. Tertúlia amb els periodistes **Glòria Barrete**, **Roger Vilaclara**, i **Jordi Llisterrí**.

ESCOLTA
EL PODCAST

El projecte artístic de les escoles FEDAC porta 1.200 alumnes al Liceu

Incrementar la presència dels llenguatges artístics en l'etapa educativa és l'objectiu del projecte **'+Art a les escoles'** que impulsa FEDAC als seus centres educatius des del 2021. Una de les propostes d'enguany d'aquest projecte ha estat la trobada al Gran Teatre del Liceu que ha agrupat aquest dimecres 1.200 alumnes d'educació primària i secundària de les 25 escoles FEDAC de Catalunya. L'obra 'La nit de Sant Joan' ha permès als alumnes "reconèixer molts elements treballats a l'escola durant el curs en projectes interdisciplinaris", expliquen des de les escoles FEDAC.

FEDAC | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'escolapi Enric Canet, Medalla President Macià 2022

El Govern de la Generalitat ha entregat la Medalla al treball president Macià 2022 a l'escolapi **Enric Canet**. El guardó reconeix persones que dins del món del treball hagin destacat per les seves qualitats, mèrits personals o pels serveis prestats en benefici dels interessos generals. Enric Canet, llicenciat en Biologia per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), és professor de primària i secundària i membre del Casal dels Infants Acció Social als Barris des del 1992. D'aquesta entitat, actualment, és responsable de relacions ciutadanes.

AFERS RELIGIOSOS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

'Art i Creació', el diàleg epistolar entre Goretta Pomé i Mercè Amat sobre el procés creatiu

Quin és el camí personal de **Goretta Pomé** per expressar artísticament a través de la pintura? I el de **Mercè Amat** per expressar a través de la poesia? El llibre *Art i Creació. Veus en diàleg*, de les dues artistes, reflecteix el procés que els neix per a la creativitat a partir d'un diàleg epistolar real entre les dues autores. El 23 de maig es presentarà el llibre a la llibreria Ona de Barcelona.

Un llibre de petit format, en què les autores dialoguen sobre quatre fases que defineixen el procés creatiu, com són l'observació, la interiorització, la interpretació i l'expressió. I ho fan de manera molt personal i distesa des d'un marc de recerca espiritual compartit. Pintures, cartes i poemes, i dos textos finals sobre el sentit i l'origen de la creació artística conformen *Art i creació. Veus en diàleg*. "No volíem fer una cosa densa sinó que arribés, que fos fàcil de llegir, amb llenguatge planer", reconeix Goretta Pomé. Les autores pretenen que quan la gent es capbussi en el llibre pugui reviuir el procés creatiu de les artistes, "sense massa artifici conceptual i simbòlic", sinó amb voluntat d'arribar a tothom. El llibre també està pensat en especial pels joves de batxillerat i universitaris "que es volen obrir al món de la creativitat".

Un llibre epistolar que neix l'any 2018 a partir d'una idea incipient de dialogar entre pintura i poesia, fugint del llibre clàssic de diàleg entre obra i obra. Reivindiquen la necessitat que t'ien de plasmar el feedback entre una poetessa i una pintora, però centrant-lo en el procés creatiu. Un vincle, entre la Goretti i la Mercè, que s'inicia l'any 2008 al voltant de l'Espai Von Balthasar del Centre Cristià d'Universitaris de l'arquebisbat de Barcelona. "A partir d'unes exposicions puntuals es va anar forjant un grup d'art i espiritualitat amb l'objectiu de potenciar activitats de creació, estètica, espiritualitat i recerca religiosa".

I serà l'any 2019 quan la idea incipient del llibre agafi forma amb l'intercanvi real de cartes entre una i l'altra. Cartes digitals, espaiades en el temps l'una de l'altra, escrites "en moments de pau", i com a resposta de la carta rebuda. Goretti confessa que són cartes escrites a raig, però a partir d'un procés reposat i reflexionat prèviament. I és que, reconeix, que "quan penses per escriure allò que vius, ho consolides, cerques les paraules".

En el llibre es plasma el camí personal vinculat amb l'expressió artística de les dues artistes. "És un camí d'autoconeixement el fet de trobar-te a tu mateix en l'obra", explica Goretti Pomé. Quan pren distància d'allò que has fet, reconeix, "malgrat que no vulguis fer l'obra autobiogràfica, sempre hi ha una part d'un mateix que queda representada en la peça sense voler". Això fa, explica, que quan l'has reposat i la tornes a mirar es pugui veure si allò s'ha resolt o no, en el moment vital en què un es trobava o com era un en aquell instant.

Al final el procés creatiu, afirma Pomé, és un camí també del soroll al silenci. "Et vas silenciant per passar a l'escolta", explica, i quan arribes al màxim silenci, reconeix, "és quan realment pots escoltar, i l'obra et posa en aquest punt". T'interpel·la a tu, interiorment i exteriorment. Els creients li diuen pregària a això, però Pomé no l'encasella i recorda que hi ha qui l'anomena diàleg interior, concentració, camí cap a l'autoconeixement o procés. Pomé sempre ha estat partidària de renovar els llençalles, també en el món artístic i espiritual.

"Aposto sempre per l'abstracció i el simbolisme, que és més suggerent, i dona més obertura de pensament i sobretot l'eleva". La pintora no defuig de la reflexió en el seu procés creatiu, ja que entén la pintura "com un equilibri entre fe i raó". Alhora reconeix, però, que la societat va massa ràpid com per a aturar-se a llegir un poema o a contemplar una obra d'art. "Quan agafes un poema, un de sol, o contemples una obra a un museu, una de sola, i t'atures, la contemples, és quan ressona i arriba. També passa amb un petit salm o una pregària".

El RACC i el Servei Català de Trànsit convoquen el Concurs Joves i Mobilitat, que arriba a la 16a edició

Sota l'objectiu de promoure actituds i valors de mobilitat segura, sostenible i responsable entre els adolescents de Catalunya; el RACC, amb la col·laboració del Servei Català de Trànsit, convoca la 16a edició del concurs educatiu 'Joves i Mobilitat'.

La temàtica d'aquesta edició, 'Les bicicletes, els joves i les noves mobilitats', té l'objectiu de posar en valor el fet d'anar en bicicleta i la seva projecció com a mitjà de transport sostenible i saludable. L'ús de la bicicleta ha augmentat exponencialment en els darrers anys, però encara no és un mitjà massiu i cal integrar-lo amb seguretat per al conjunt dels usuaris. Per això, l'objectiu del concurs és impulsar els joves perquè reflexionin sobre la millor manera de fer un lloc a la bicicleta en la mobilitat quotidiana.

El concurs està adreçat a alumnes de Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà d'entre 12 i 18 anys, així com nois i noies d'aquesta edat que siguin membres de casals de joves o centres de lleure catalans, així com alumnes d'itineraris formatius específics (IFE). Els participants poden presentar els seus treballs a les categories d'anunci gràfic, vídeo per a Instagram i projecte de millora de la seguretat viària.

A més, la 16a edició del concurs premiarà, per tercer any consecutiu, el Millor Projecte Educatiu en Mobilitat Segura en reconeixement de les activitats que realitzen els centres regularment durant el curs (setmana de la mobilitat, campanyes de seguretat o d'ús de les bicicletes, xerrades divulgatives de mossos o policies locals, treballs de síntesi, treballs de recerca, senyalització viària al centre, etc.).

Per presentar els treballs, l'alumnat ha de comptar amb la col·laboració d'un tutor o tutora dels seus centres educatius o de lleure. Els treballs, que es poden entregar de forma individual o en grups de fins a 4 components, han de presentar-se al web www.jovesimobilitat.cat abans del 16 d'abril de 2023. En aquesta pàgina, els professors i educadors trobaran recursos informatius i diverses propostes didàctiques sobre mobilitat, seguretat viària i convivència.

El concurs Joves i Mobilitat, que compta també amb la col·laboració del Departament d'Educació de la Generalitat i amb diferents patrocinadors, ha registrat durant la seva trajectòria una participació de prop de 22.000 adolescents de tota Catalunya que han donat la seva visió sobre

la mobilitat en gairebé 14.000 treballs relacionats amb la temàtica que han de treballar.

El concurs Joves i Mobilitat és un projecte educatiu que va néixer el 2008 per ajudar els estudiants d'entre 12 i 18 anys de Catalunya a reflexionar sobre la responsabilitat i els riscos que implica la conducció d'un vehicle. La profunda transformació de la societat en els últims anys i les implicacions que se'n deriven en termes de seguretat viària, necessitats quotidianes de desplaçaments i protecció de l'entorn han fet evolucionar el concurs cap a una visió molt més completa i transversal del que significa avui la mobilitat. | **AMB EL SUPORT DEL RACC**

Fotografia: El Monestir de les Avellanes.

Mor Josep Maria Gavín, el col·leccionista d'ermites

“He estat a tots els pobles de Catalunya!”. Així explicava orgullós Josep Maria Gavín i Barceló la seva feina d'anys inventariant les esglésies i ermites de tot el país. Va morir el divendres 28 d'abril a l'edat de 92 anys al Monestir de les Avellanes d'Os de Balaguer. El seu llegat més important és la creació de l'Arxiu Gavín, un servei de difusió i consulta de tot el patrimoni documentat per ell mateix.

Josep Maria Gavín i Barceló va néixer a Barcelona el 21 de juny de 1930. Al llarg de la seva vida ha destacat per les tasques com a fotògraf i col·leccionista. La seva obra més cabdal ha estat la realització de l'inventari fotogràfic de les esglésies de Catalunya i Andorra, únic al món, generant un patrimoni documental d'alt valor per al país.

Al Monestir de les Avellanes hi deixa l'Arxiu Gavín, Centre de Documentació de Cultura Popular i Religiosa de Catalunya. Un arxiu fundat i creat per ell mateix que recull 26.444 edificis religiosos fotografiats classificats i publicats en 30 volums diferents. Per fer-ho va passar per tots els pobles de Catalunya. “Fins i tot als més de setanta pobles on no viu ningú”, deia el

2019 en una conversa amb Catalunya Religió. També va col·laborar amb l'elaboració del mapa 1:25.000 de Catalunya. I a la publicació de l'Inventari d'esglésies, situa tots els edificis en graus, minuts i segons. Un treball ingent que la Generalitat de Catalunya va reconèixer a Gavín l'any 1984 amb la Creu de Sant Jordi.

**JOSEP MARIA GAVÍN COL·LECCIONAVA
OBJECTES, ESTAMPES, ESGLÉSIES
I RECONeixEMENTS**

A banda de l'afició a la fotografia, Josep Maria Gavín no només col·leccionava objectes, estampes i inventariava d'esglésies. També col·leccionava reconeixements. A més de la Creu de Sant Jordi, va ser president de l'Associació de Col·leccionistes de Catalunya, president i, junt amb **Ainaud de Lasarte**, fundador de l'Associació d'Amics d'Art Romànic dels Països Catalans, Medalla d'Or de l'Escola Pia de Balma i vicepresident de l'Ateneu Sancugatenc. També va rebre el reconeixement internacional de la

UNESCO, que l'any 1983 va considerar l'Arxiu Gavín un dels fons personals més importants d'Europa.

Gavín també va participar en obres cabdals per al país com la Catalunya Romànica, la Gran Geografia Comarcal de Catalunya, entre altres. I va estar vinculat a l'associacionisme català formant part de la Unió Excursionista de Catalunya.

Gavín, pastor d'ovelles

De petit vivia a Barcelona, al costat del Santuari de la Mare de Déu de l'Ajuda. Durant la guerra, el seu pare, d'esperit religiós, protegia els caputxins: "Els va anar afaitant barbes i corones". Explicava el 2019 també que allà va fer la primera comunió, amb sis anys.

En aquell temps van detenir el seu pare "per haver salvat els frares". Perquè el cognom Gavín no sonés a l'escola, i evitar la persecució que ja havia patit el seu pare amb la guerra a Barcelona, porten en Josep Maria a fer de pastor. Dels 10 als 12 anys va menar un ramat d'ovelles a Sa-

lillas, un poble d'Aragó. I allà s'aficiona a la vida de les formigues, que observa amb detall com a passatemps.

En acabar, estudia dos anys a l'Escola Pia del carrer Balma. Amb 14 anys treballa a la camiseria Deulofeu. Participa fent teatre i pastorets als Lluïsos de Gràcia. Poc després, cap als setze anys, es presenta a una plaça d'administratiu a la Casa Batlló, on treballa un temps fins que passa els exàmens de La Caixa. Després de mes i mig d'estudi, entra a treballar-hi.

En paral·lel, fa negocis a Castellciutat, tocant a la Seu d'Urgell. Ha de pagar-se l'afició al col·leccionisme. Complementa el sou gràcies a les subhastes de duana de productes que havien requisat a la frontera. Fa compravenda de pastilles de Caldo Magi i fotografia Kodak. També obre un taller de joieria amb 19 treballadors al carrer Major de Gràcia. A partir de 1985 deixa La Caixa per dedicar-se plenament a la feina de l'Arxiu.

Mare de Déu dels Dolors de Badalona.

La imatge més tradicional de les confraries i congregacions és la d'una marededeu plorant portada a les espatlles de fidels un Dijous Sant. Però darrere d'aquestes processons hi ha molta més activitat. L'exemple el trobem a Badalona amb la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors que enguany celebra 300 anys. Des de l'any de la seva creació, el 1723, l'entitat ha estat testimoni dels canvis de la societat. "Les congregacions que no s'han adaptat als nous temps han mort", analitza **Joan Rosàs**, prior de la congregació. "A la Guerra Civil Espanyola es va seguir amb el culte en la clandestinitat i així hem arribat fins avui", explica.

"Tenim 300 anys d'història perquè ens hem anat actualitzant en cada moment", declara. En el passat existien dues congregacions diferents, la d'homes i la de dones. Un fet que permetia a les dones que controlessin els seus propis diners, una pràctica poc habitual en l'època. En l'era moderna, totes dues es van unificar en l'actual Congregació de la Mare de Déu dels Dolors.

Tres segles de la Congregació dels Dolors de Badalona: "Era adaptar-se o morir"

D'altra banda, la congregació de Badalona posseeix una de les imatges de la marededeu més antigues que es conserven, dissenyada per fer

processons. La imatge representa el moment que a la Mare de Déu li treuen Jesús mort dels braços, “per això té aquest semblant sorprès barrejat amb tristesa”, explica Rosàs. La figura es vesteix, encara avui en dia, amb un protocol associat a les reines.

LA PROCESSÓ ENS DONA UNA IMATGE DEL SEGLE XVIII MOLT BONICA I FOLKLÒRICA I DESPRÉS S'ADONEN QUE HI HA MOLTES MÉS COSES

Els congregants mantenen les processons i les tradicions perquè son part del patrimoni cultural de la ciutat, però no funcionen amb “la mentalitat del segle XVIII”, declara Rosàs. L'entitat ha anat diversificant la seva activitat i actualment són els que organitzen la pregària per la unitat dels cristians a la ciutat. El prior recorda que, no fa tants anys, tenir tracte amb heretges era molt mal vist i que l'Església ha avançat molt cap a l'ecumenisme. L'aparador principal de l'entitat és la processó. Rosàs explica que molta gent vol pertànyer a la congre-

gació perquè les veu al carrer. “La nostra feina no és fer processons, però no deixa de ser un camí d'entrada”, raona. Fan tres a l'any, però ser congregant és molt més que sortir Divendres de Dolors, Dijous Sant i Diumenge de Pasqua en una processó. “Ens dona una imatge del segle XVIII molt bonica i folklòrica, però després s'adonen que hi ha moltes més coses, és un ganxo”, conclou.

L'activitat de l'entitat és constant durant tot l'any, amb almenys una trobada al mes. A partir de la festa de la Candelera al febrer i fins a Setmana Santa hi ha trobades setmanals. Passada Quaresma, les trobades mensuals solen ser de pregària.

Esdevenir congregant

Per entrar a la congregació s'ha de fer un any de noviciat. En ser un orde tercer, no han de fer vots, però durant tot l'any els futurs congregants es formen amb un mestre de novicis sobre la història de l'orde, realitzen una revisió de l'activitat i la regla de vida. “No és que ens hàgim ajuntat els bons, més aviat els dolents”, bromeja el prior. Els novicis fan una formació

de vida comunitària i finalment fan un compromís per seguir les activitats de treball de vida interior.

Un cop ja s'és congregant, els compromisos són variats. “Ser congregant implica tenir una regla de vida, és a dir, una vivència personal i íntima amb unes obligacions concretes en l'àmbit privat”, aclareix Rosàs. El més tradicional és resar la corona dels Dolors cada dia. El prior reconeix que dubta “que la majoria dels congregants actualment resin la corona cada dia”. Segons ell, és una forma de pietat que no va de la mà amb el tarannà i el ritme de vida de l'actualitat. Tanmateix, hi ha un compromís d'oració i de relació personal amb Déu. “No és un ‘jo faig la meua vida i Déu està allà en una altra esfera’, és més que Déu està dintre de cadascun de nosaltres si no tenim el cor tancat”, explica.

Les congregacions com la de la Mare de Déu dels Dolors son d'orde seglar, de laics, d'un orde religiós. Els frares fan vot de castedat, de pobresa i d'obediència. Els congregants no els fan, però han de viure una espiritualitat propera a aquests vots. “Més que una solució material de les coses, és una actitud en la vida diària”, clarifica Rosàs.

Un futur al davant

L'espiritualitat cada cop més es queda en l'àmbit privat. A diferència de les confraries que han tendit més al culte extern, la Congregació de Badalona sempre ha prioritzat l'activitat interna. "En aquest sentit, ja ens va bé la situació actual, és el nostre tarannà", anuncia Joan Rosàs.

Històricament, a Badalona hi havia de 100 a 200 congregants de mitjana. "Ara professions en fem molt poques i enterraments en fem molts", detalla el prior. Amb tot, l'any passat va unir-se un jove de 20 anys a l'entitat. Joan Rosàs opina que no és un problema particular de la Congregació dels Dolors, és un problema general de l'Església. "Intentar retornar a èpoques pretèrites, no té sentit", diu.

Pretendre que tota la societat sigui un terrós de sal, no deu ser molt evangèlic tampoc!", explica Rosàs. El prior assegura que es tracta de fer el que han de fer, fer-ho de debò i "no encaparrar-se en ser una multitud de gent".

PRETENDRE QUE TOTA LA SOCIETAT SIGUI UN TERRÓS DE SAL, NO DEU SER MOLT EVANGÈLIC TAMPOC

"Diuen que els cristians han de ser la sal de la terra. Si tu una olla l'omplés de sal, allò no t'ho pots menjar. Allà ha d'haver-hi patates, verdures, peixet i una mica de sal que li doni gust.

AINA ARGUETA -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

**Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!**

**Com? Guardeu el número 693 715 339 a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui ALTA i el vostre nom.**

Processó del Sant Crist Negre per pregar per la pluja aquest abril a Peralada | Gemma Tubert (ACN).

Per què es prega per la pluja?

Davant la situació de sequera que viu el país i la manca de pluja dels últims mesos, la resposta de l'Església ha aixecat polseguera. S'han organitzat pregàries o processons per la pluja com la d'Espunyola o la de Peralada. També l'arquebisbe de Barcelona, **Joan Josep Omella**, ha demanat a les comunitats que preguin per la fi de la sequera. I fins i tot RAC1 el dijous 27 d'abril va fer una ofrena a la Mare de Déu de Montserrat per demanar-li que ploqui. Són accions que han fet aflorar el debat sobre la utilitat i el sentit d'aquest tipus de pregàries. Hi ha qui es pregunta: Per què pregar per la pluja? Quin sentit tenen avui les pregàries de peticions?

Per al periodista i escriptor **Àngel Rodríguez**, trobar-se per la pluja avui té un sentit de comunió. "Quan es demana que la Mare de Déu o un sant o santa intercedeixi per la pluja no estem demanant que ens faci de bruixot, sinó que estigui amb nosaltres", diu. Explica que aquestes trobades són necessàries "com a punt de germanor i fraternitat en un món de tanta connexió virtual".

La tradició popular es remunta des del principi de la humanitat. "Sempre s'ha pregat a la divi-

nitat”, assegura. Ho exemplifica amb els déus de la mitologia o amb els textos bíblics en què s’explica la pregària a Déu des d’un inici.

“EL QUI CREU QUE DÉU JAGA A FER PLOURE O NO, HO HA INTERPRETAT MOLT MALAMENT”

Més enllà del vessant popular que tenen aquest tipus d’actes conjunts, la pregària per la pluja també té un sentit teològic. “La pluja és un do, una cosa que no tenim a l’abast i que se’ns ha donat”, explica **Joan Torra**, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. Citant les paraules de Jesús, Torra parla d’un do “tan generós que quan plou, plou sobre tothom”. Remarca que òbviament no és Déu qui “obre l’aixeta” i decideix quan ha de ploure o no, però sí qui inicialment ha creat aquest do.

Joan Torra es remet a la creació per parlar de la pluja: “Quan parlem de creació no volem fer cap explicació científica de l’inici de l’univers, sinó que expressem que tot el rebut és un do que no mereixem”. Per tant, aclareix, no es prega perquè ploqui ara i aquí. “Si fos així aniríem

a pregar amb paraigua”, ironitza. No es tracta tampoc d’una invocació màgica com molts mitjans de comunicació han fet creure. “El qui creu que Déu juga a fer ploure o no, ho ha interpretat molt malament”, diu.

“Jo prego pel do de la pluja”, explica Torra. I aquesta petició permet entendre a les persones que l’aigua és “el més important que tenim i que se’ns ha donat”. L’explicació de Torra, però, contrasta amb la visió sobre la pregària per la pluja del jesuïta **Pau Vidal**. **Al seu blog del Centre d’Estudis de Cristianisme i Justícia** es mostra sorprès per aquests actes. Parla d’una aproximació infantilitzant a la fe, a la pregària i al paper que poden fer i han de fer els cristians “en la construcció del bé comú”.

“M’oposo a una pregària de petició que ens desresponsabilitza com a comunitats cristianes davant els reptes contemporanis”. Per a Pau Vidal, és reduccionista demanar pregàries per la pluja “sense preguntar-se ni qüestionar com gestionar l’aigua que sí que tenim a l’abast”.

Per aquest motiu, en el seu blog reivindica la pregària perquè els cristians es comprometin a denunciar el model socioeconòmic; per re-

cuperar la mirada sacramental a la creació; per la conversió ecològica; per l’ús responsable de l’aigua; o per acabar amb l’explotació dels recursos. “Però per la pluja, sense més ni més, avui no pregaré”, conclou.

La pregària, a més, “ens situa com a administradors de les coses i no com a propietaris”. La diferència, per Torra, recau en el fet que la propietat porta al despotisme mentre que ser administradors, en aquest cas de l’aigua, provoca que “ens en cuidem, ens responsabilitzem i en prenem consciència”. Aquesta consciència, diu Torra, és la que ajuda als cristians a no malgastar l’aigua i tenir-ne cura. El degà de la Facultat de Teologia de Catalunya remarca que, a més, la pregària de petició, en termes generals, no és una pregària per un mateix: “Demanem per tothom”. I no només això. La pregària de petició també “ha de culminar sempre amb la pregària d’agraïment”.

I que hem de fer si després de la pregària de petició no rebem el que hem demanat? Joan Torra recorda que la pregària de petició sempre ha d’acabar dient: “Facis la vostra voluntat”.

La Pastoral Obrera reivindica el poder de la classe treballadora en la lluita per la justícia

“Si lluitem junts i ho reivindicuem al carrer, amb esperança, podem governar el món”. És el missatge del **manifest que el Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya ha fet públic aquest 1 de maig**, dia en què se celebra la Jornada Internacional dels Treballadors i les Treballadores. En el text, la Pastoral Obrera reivindica el poder de la classe treballadora per la justícia social. Una responsabilitat que passa per la participació i la confiança.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Mor la benedictina Dolores Martín, formadora de joves al monestir de Sant Benet

Dona de relacions, inquieta, amable i de bon humor. Així era la religiosa del monestir de Sant Benet de Montserrat **Maria Dolores Martín**. Va morir el 29 d'abril a l'edat de 67 anys quan en feia 39 que era monja. Al monestir va estar a càrrec de la formació de les religioses joves durant molts anys. Martín va morir després de més de deu anys de lluita contra la malaltia oncològica que patia. “Va mirar la mort de cara, i la visqué com la plenitud de vida i de felicitat que va iniciar en el baptisme”, va escriure la comunitat de Sant Benet.

SANT BENET | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Sant Julià de Lòria obre l'Any Canòlich amb un llibre de la Pilarín Bayés

Sant Julià de Lòria ja està a punt per a **la celebració del 800 aniversari de la trobada de la Mare de Déu del Canòlich**. Els actes commemoratius han començat aquest dilluns amb la presentació d'un llibre amb dibuixos de **Pilarín Bayés** i una eucaristia que ha presidit l'arquebisbe **Joan-Enric Vives**. En la seva homilia, el bisbe d'Urgell ha assegurat que amb la celebració la Mare de Déu, sota l'advocació de Canòlich, “ens visita i ens fa pujar al santuari”. Ha explicat que la seva devoció ensenya a estimar d'una forma “oberta”.

BISBAT D'URGELL | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Artur Taltavull revisant i endreçant el cançoner de música cristiana en català.

L'Església evangèlica promou un cançoner digital de música cristiana en català

El Consell Evangèlic de Catalunya ha començat a recopilar cançons de música cristiana en català per configurar un **cançoner digital** que ja està en marxa. Feia temps que les esglésies evangèliques veien la necessitat de reunir cançons en llengua catalana per a la seva litúrgia. I és que, influenciats per Llatinoamèrica i el món anglosaxó, la majoria de les lletres de peces musicals protestants es troben en anglès o castellà. Amb el finançament i suport del Consell Evangèlic, la idea de crear un repertori en català, que feia temps que es cuinava, troba l'oportunitat de fer-se realitat. D'aquesta iniciativa també n'ha nascut una altra: un concurs de música en català.

“Fa almenys vint-i-cinc anys que intentem conformar un cançoner de música cristiana en català i no ha estat fins avui que s'ha aconseguit”, exclama satisfet **Artur Taltavull**, músic i membre de l'església evangèlica Bona Nova. El desig de compartir les peces, que les diverses esglésies anaven adaptant per iniciativa pròpia, ve de lluny. “Ara sí que hem tingut èxit; bàsicament per dues raons: la primera és l'existència d'Internet i totes les seves possibilitats, abans anàvem amb *pdfs*, amb partitures en paper que dificultaven compartir o intercanviar mate-

rial amb els companys; i la segona és el finançament que ens l'ha proporcionat el Consell Evangèlic", explica Taltavull.

"CANTAR ENS AJUDA A MEMORITZAR TEXTOS IMPORTANTS, QUE ANEM REPASSANT EN EL NOSTRE DIA A DIA I EN LES TROBADES COMUNITÀRIES"

Amb aquesta iniciativa, es facilita que el material estigui a l'abast de tothom, de forma gratuïta i unificada. "Fins ara, cadascú ho ha fet com ha pogut, i per això podem trobar fins a cinc lletres diferents per a una mateixa peça", descriu Taltavull. Aquest cançoner té la voluntat d'incentivar l'ús del català a les comunitats evangèliques, i per això es fa l'esforç de perfeccionar les traduccions i proposar-ne una de sola per a tothom.

Taltavull es passa hores davant de l'ordinador. Revisa, endreça i puja el material que arriba a les seves mans a través del formulari de la web del cançoner. "Ho faig encantat, és una feina, però la gaudeixo", afirma. La persona que

vulgui participar en la compilació, només ha d'omplir els camps que es demanen: títol original, autor de la cançó, lletra en l'idioma original, traducció de la lletra, acords i partitures, i un enllaç que porti a *youtube* o *spotify*.

I és que el vídeo, o la pista d'àudio, assegura l'aprenentatge de la peça. "L'altre dia em van contactar d'una comunitat ubicada a la Bisbal de l'Empordà; m'explicaven que són molt pocs i entre ells no es troba cap músic que pugui llegir partitures, el que fan és un karaoke, projecten el vídeo amb subtítols durant la litúrgia i la comunitat s'anima a cantar", relata Taltavull.

"EL CANÇONER I EL CONCURS SÓN OPORTUNITATS ESPLÈNDIDES PER FER CRÉIXER LA CREATIVITAT ENTRE ELS FIDELS EVANGÈLICS"

Per ara, es compta amb un total de 206 peces. Es preveu que amb el temps, el nombre anirà creixent. "És un document obert i dinàmic, que estarà en suport digital i no en versió impresa, per tant, anirà modificant-se amb el temps", diu Taltavull.

La pàgina web té altres recursos d'interès com cançoners que ja existien en paper abans d'aquesta iniciativa: *Cançons segons l'Evangeli de Joan d'Àlex Blanco*, *Cançons en català del VI congreso Evangélico Español* o el reconegut *Cançoner Bona Nova*, un recull de cànctics fet per **Ambròs Monsó**.

La importància de la música en la litúrgia evangèlica

Per a la comunitat evangèlica, cantar és una forma de lloança bàsica. "Cantar ens ajuda a memoritzar textos importants, que anem repassant en el nostre dia a dia particular, i en les nostres trobades comunitàries", afirma **Eva C. P.**, músic i membre de l'església evangèlica de Terrassa.

Aquesta tradició és antiga. És hereva de la importància de la música de la tradició hebrea. "A la part central de la Bíblia ja trobem els Salms, que són una manera de lloar: els hebreus ja lloaven, Jesús ja lloava, ja cantava", explica l'Eva alhora que recorda el passatge de l'últim sopar on es pot llegir: "Després de cantar l'últim salm, van marxar cap a la mun-

tanya de les oliveres”. “Saber que fins i tot Jesús cantava impressiona!”, diu.

L'Eva està convençuda que Déu ens ha donat la capacitat de cantar, de fer música, i ho ha fet perquè el puguem lloar. Com diu la dita, qui canta els seus mals espanta i “quan lloem, generem energia, controlem la respiració, emetem sons amb el nostre alè, fixem emocions i sentiments”.

Cantar també ajuda a memoritzar textos. “Això ho veiem sobretot a la reforma de Luter, amb els Corals, forma musical que es va inventar veient que la majoria de la població no podia accedir a la Bíblia”, descriu l'Eva, que convida a fer un cop d'ull al blog '**Llum de nit**' de **Josep Marc Laporta**. “Amb el Josep Marc hem compartit camí, som companys en la fe, ell és musicòleg i ha documentat molt bé la història de la música en l'església evangèlica amb llibres, estudis i articles”.

D'un cançoner a un concurs de música

La iniciativa del cançoner no només ha generat moviment en voluntaris que han començat a adaptar lletres; sinó que també ha portat al fet

que diversos músics, fidels de diverses esglésies evangèliques catalanes, s'hagin animat a compondre nous temes que queden igualment incorporats en el repertori.

És per això que ha sorgit una nova idea, la de convocar un concurs. **Llorenç Torras**, cantautor i membre de l'església protestant de Vall-doreix, pensa que continuem colonitzats de cultura musical externa. Per a ell, existeix una greu desertificació de la llengua catalana perquè ens arriba material en castellà, en anglès o en francès. “Des d'aquí ens ho mirem astorats, sense reaccionar, on és la creativitat pròpia de Catalunya?”, es pregunta Torras.

Per donar-hi resposta, es vol promocionar la creació de cançons de lloança en català a partir d'un concurs: “Volem estimular la creativitat, que sorgeixin noves cançons originals, en funció d'uns mínims, o elementals condicions”. “Volem fruit-ne dignament durant una celebració dominical, culte, o trobada de creients que volen créixer en la gràcia i el coneixement de Jesucrist”, descriu Torras.

Per ara, s'està pensant en com haurien de ser les bases. “El concurs hauria de ser anual i com

imponderables: lletra amb base bíblica; teocèntrica; en català; i que es ressegueixi la temàtica dels himnaris clàssics”, anuncia Torras. Quan la proposta sigui ferma, es promocionarà des del Consell Evangèlic de Catalunya i des d'altres entitats representatives d'esglésies locals.

La música és un vehicle fonamental per a les comunitats evangèliques, que com explica Ambròs Monsó, arquitecte i músic, autor del *Cançoner Bona Nova* i membre actual de la comunitat La Vinya de Barcelona, encara troba el seu desenvolupament en el curs de la història. Ell està a favor dels himnes clàssics i tradicionals: “Alguns s'haurien de continuar cantant a la litúrgia, perquè són meravellosos en l'àmbit teològic i musical”. Tot i això, veu clar que les comunitats avui necessiten altres maneres de moure's i expressar-se, amb l'aparició d'instruments com la bateria, el baix o el teclat elèctric. “Tant el cançoner com el concurs, em semblen oportunitats esplèndides per fer créixer la creativitat entre els nostres fidels”, conclou Monsó.

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

**Atenció personalitzada orientada al carisma
i a la missió de les institucions**

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent...
Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través
d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector
i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions preferents per a la seva institució i les que en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions personalitzats per tirar endavant els seus projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu costat per ajudar-lo en el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell

Fotografia: Icona de Sant Pau del taller d'iconografia de Barcelona

Quan la fusta de l'arbre es transforma en suport de la icona

MARIA ROSA OCAÑA
A NADIEZHDA

És primavera! Enmig del camp contemplo tot el verd que m'envolta. Tot pren moviment. Els arbres semblen saludar amb el moviment produït pel vent. Al costat veig un til·ler i observo el seu tronc robust i ferm i fa que me'n recordi que la seva fusta era una de les més preuades pels mestres de la iconografia de Rus (l'antiga Rússia), junt amb el pi, en les terres del Nord. Actualment, també és la fusta de les més preuades, però és cert, com diu l'iconògraf P. **Serge Pescay**, que ha esdevingut cara d'adquirir i aleshores es fa servir molt la fusta del pollancre o xop, que és de bona qualitat s'adapta molt bé, és lleugera i més assequible.

Els iconògrafs russos van assimilar la fe i el culte dels ortodoxos grecs, adoptant els canons i fonaments de les icones bizantines, i van aprendre els mètodes del tractament de la fusta.

Tradicionalment, una icona es pinta (s'escriu) sobre una taula de fusta prèviament assecada durant anys. Amb gran cura. Els iconògrafs distingeixen molt bé les diferents famílies dels arbres i són coneixedors de les seves característiques.

Les taules per a les icones les talaven quan arribava la primavera, abans que la saba comencés a irrigar els arbres i els serraven a través de les

fibres (i no de través). Sobre la taula de fusta s'hi enganxava un teixit sobre el qual s'aplicava el fons. Després de tot un procés començava el treball amb els colors.

Les pintures generalment eren d'origen mineral, terres de diferents colors i pedres polvoritzades, barrejades en rovell d'ou i diluïdes amb una mica de "kvas", refresc a base de pa fermentat. Les pintures s'aplicaven per capes en un ordre determinat, establert per l'experiència de molts segles de pràctica. I així es desenvoluparà el que esdevindrà objecte sagrat que omplirà l'espai del temple i els racons de les llars, una tradició mil·lenària de totes les Esglésies Orientals i Ortodoxes, de tradició bizantina. Actualment, se segueix bàsicament el procés de preparació, tret d'alguns aspectes.

L'arbre necessita la llum del sol, i les branques com braços oberts s'alcen cap amunt per rebre els seus raigs beneficiosos. Més tard, aquells arbres que un cop tallats, arribaran als tallers dels artesans, a través de l'art esdevindran el suport necessari per transmetre la Llum que ve de Dalt i constituirà part integrant de la celebració com a instrument i mitjà de pregària.

Els Pares del Setè Concili Ecumènic digueren en relació amb les icones: "El que la Paraula diu, ens ho mostra la imatge silenciosament".

Sí, ara contemplant, enmig del camp, el til·ler que tinc al costat s'estableix un silenci profund. Penso en la transformació que pot esdevenir, penso també que, com en la majoria dels monestirs tenen un tracte curós de la na-

turalesa que els envolta i arribat el moment, com diu el refrany: "De l'arbre tallat tothom fa llenya" vull pensar també que, "de l'arbre tallat, es pot fer una icona". Per seguir, no només donant ombra, sinó transmetent la Llum que ve de Dalt. Com diu el salmista que tota la Creació lloï el Senyor!

Os de Balaguer torna a vibrar amb el toc manual de campanes

DL, 01/05/2023 | LA MANYANA

Òscar Bardají: "Montserrat podria ser l'escenari d'una pel·lícula de Spielberg"

DL, 01/05/2023 | CCMA. CATALUNYA RÀDIO

Castellldans celebra la festa de la Moreneta resant per les pluges

DT, 02/05/2023 | LA MANYANA

El papa, sobre la guerra: "Calen més bressols i menys tombes"

DT, 02/05/2023 | EL PUNT AVUI

El govern d'Ucraïna condecora sor Lucía per la seva ajuda humanitària al país en guerra

DT, 02/05/2023 | REGIÓ 7

El bisbe Cristau beneeix la imatge de la Salut a la Catedral de Terrassa

DC, 03/05/2023 | TERRASSA DIGITAL

Bellpuig inicia les celebracions dels 400 anys de l'arribada del Crist de Bormio

DC, 03/05/2023 | LA MANYANA

Troben 78 esquelets medievals i de l'edat moderna en una església de Sant Julià de Ramis

DJ, 04/05/2023 | 3/24

La Sagrada Família
@sagradafamilia

CAT. Demà, de 21 a mitjanit, la façana del Naixement s'il·lumina de color blau i porpra amb motiu de la malaltia de Huntington per donar suport a l'@AcmahO, que enguany celebra el seu 25è aniversari.
Més informació: tinyurl.com/bde39yau

Traducir Tweet

Última edició 13:46 - 04 may, 23

Fundació Pere Tarrés
@Fundporetarres

Avui el Consell de Direcció i la comissió tècnica de la @Fundporetarres han estat reunits a la casa de colònies de #LaConneria per debatre quines han de ser les prioritats del pla estratègic per als dos propers anys.

Traducir Tweet

18:46 - 02 may, 23 - 283 Visualizaciones

Afers religiosos
@afersreligiosos

👉 Saps com obtenir el certificat digital de la teva entitat religiosa? I navegar de forma segura a internet? Apunta't a la formació en competències digitals dels propers 19 i 21 de juny. Inscripció oberta fins al 9 de juny. Consulteu el programa bit.ly/3HJe7pcio

Traducir Tweet

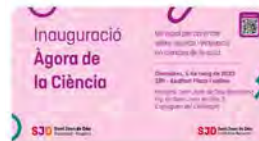

GTÉR y 9 más
9:10 - 05 may, 23 - 28 Visualizaciones

Sant Joan de Déu CAT
@OHSantJoandeDeu

L'@IRSJD_info i @SJDbarcelona_ca inauguren demà l'Àgora de la Ciència, el nou espai de divulgació científica interactiu per a pacients i famílies. La presentació es podrà seguir en streaming, tot i que es necessita inscripció prèvia. No t'ho perdís! [irsjd.org/ca/actualitat/...](http://irsjd.org/ca/actualitat/)

Traducir Tweet

irsjd.org
Inauguració Àgora de la Ciència

12:07 - 04 may, 23 - 171 Visualizaciones

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Autonomia, assertivitat, responsabilitat... aquests són els valors que es transmeten a Maristes.

I tu, **quins valors vols per als teus fills?**

#ExperiènciesExcepcionals
#Maristes

Traducir Tweet

15 reproducciones
8:30 - 05 may, 23 - 34 Visualizaciones

Jesuïtes Educació
@JesuïtesEdu

Cooperació 🙌 I amb aquests tallers l'alumnat aprèn a relacionar-se amb infants d'altres edats a través de propostes lúdiques, lliures i enriquidores. Viem l'exemple que es fa els divendres a #JEBellvitge

Traducir Tweet

fje.edu
Tallers intertedats a Infantil | Jesuïtes Bellvitge

19:15 - 04 may, 23 - 52 Visualizaciones

Justícia i Pau
@JusticialPau

#SetxPau | Comencem la Setmana per la Pau - Arcadi Oliveres.

Lafede.cat-organitzacions per a la Justícia global y 4 más

19:01 - 04 may, 23 - 448 Visualizaciones

15 reproducciones

Abadia de Montserrat
@montserratinfo

Canvis en l'accés al Santuari de Montserrat - Amb l'objectiu de millorar la visita, preservar ...
#Montserrat #Notícies #Actualitat abadiamontserrat.cat/canvis-en-lacc...

Traducir Tweet

10:45 - 02 may, 23 - 4.367 Visualizaciones

Vedruna Catalunya Educació
@VedrunaCat

El treball de #recerca que realitzen entre primer i segon de Batxillerat és una bona eina d'orientació acadèmica i professional. A la gran majoria d'alumnes els ha ajudat a descobrir o confirmar la seva #vocació

Traducir Tweet

vedrunacatalunya.cat
La psicologia i la salut mental, àmbits de recerca que més interessen als joves - Funda...

17:05 - 28 abr, 23 - 213 Visualizaciones

Escola Pia Catalunya
@escolapiacat

Més d'un miler d'alumnes de 6è de primària participen en la #JEIC.

La jornada té per objectiu fomentar l'esport i la convivència i gaudir amb alumnes d'altres centres de totes les Escola Pia.

Traducir Tweet

15:41 - 04 may, 23 - 285 Visualizaciones

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Sabeu qui era en #PereCasaldàliga i a qui va dedicar la seva vida? Ell és un dels #inspiradorsFEDAC en el nostre projecte #avuixdemà. Per apropar la seva figura, obra i llegat a l'alumnat, una exposició itinerant ha començat a recórrer les #escolesFEDAC!

Traducir Tweet

21:05 - 04 may, 23 - 192 Visualizaciones

Llibreria Claret
@LlibreriaClaret

Bon dia! ☺️

Demà, dissabte, ens sumem a la jornada de #comerçalcarrer del barri de Gràcia!

Vine de 10 a 14h i de 16 a 20h a la Llibreria Claret del carrer Sicília 410.

Estarem amb les portes ben obertes esperant la teva visita ☺️

Traducir Tweet

9:01 - 05 may, 23 - 25 Visualizaciones

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Glòria Barrete Vélez. **Redacció:** Roger Vilaclara, Anna Guimerà, Aina Argueta i Jordi Llisteri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Laura Mor, Anna Robert, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Víctor Cullell, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, M. Mercè Sardà, Noemí Ubach i Anna Vilà.

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Formem part de

